

DOTAZNÍK PRO KANDIDÁTA NA FUNKCI KOMISAŘE**Jozef SÍKELA****Mezinárodní partnerství****1. Celková způsobilost, proevropské smýšlení a osobní nezávislost**

Které aspekty Vaší kvalifikace a osobních zkušeností hovoří pro Vaše jmenování komisařem a jsou obzvláště relevantní z hlediska obecného evropského zájmu, a to zejména v oblasti, za niž ponese odpovědnost? Jak budete přispívat k naplňování politických směrů Komise? Jak budete uplatňovat hledisko rovnosti žen a mužů a začleňovat jej do všech oblastí politik Vašeho portfolia? Jak budete zohledňovat problematiku mládeže?

Jak můžete Parlamentu prokázat svou nezávislost a jak hodláte zajistit, aby žádná z Vašich minulých, současných či budoucích aktivit nezpochybnila plnění Vašich povinností v rámci Komise?

Patřím ke generaci, která musela za svou svobodu bojovat. V roce 1989, kdy jsme tuto svobodu získali, mi bylo 22 let a společně s dalšími studenty jsem se v centru Prahy účastnil demonstrací proti komunistickému režimu. Později se naše generace snažila uskutečnit další sen: aby se naše země stala součástí Evropské unie. Den, kdy se tento sen stal realitou, byl historickým okamžikem. Proto plně chápu přitažlivost Evropské unie a hodnot, které představuje. Ve funkci komisaře pro mezinárodní partnerství by pro mě bylo nesmírnou ctí mít příležitost tuto přitažlivost ještě zvýšit a zpřístupnit přínosy těchto hodnot milionům lidí po celém světě.

Za posledních 30 let hrubý domácí produkt České republiky vzrostl více než pětinasobně. Tento úspěch by nebyl možný bez významných investic do infrastruktury, domácí výroby a lidského kapitálu, přičemž to vše nám umožnilo začlenit se do globálních obchodních a investičních sítí. Nic z toho by nebylo možné dosáhnout bez Evropy.

Jak bych mohl k tomuto úsilí osobně přispět? Především díky svým rozsáhlým mezinárodním zkušenostem ve veřejném i soukromém sektoru. Jako člen představenstva Erste Group Bank AG jsem dohlížel na operace ve dvanácti evropských zemích a byl jsem odpovědný i za pobočky v New Yorku a Hongkongu. Díky této úloze jsem důkladně pochopil fungování mezinárodních finančních trhů a způsob financování velkých projektů a tyto znalosti by mi umožnily řídit zavádění strategie Global Gateway, včetně mobilizace investic a strukturování finančních nástrojů.

Působil jsem také jako politik. Jako ministr průmyslu a obchodu České republiky jsem se zaměřil na modernizaci našeho energetického sektoru, posílení energetické bezpečnosti a přilákání strategických investic. Pracoval jsem na diverzifikaci dodávek energie, investicích do projektů kritické infrastruktury, jako jsou například terminály LNG, a podporoval jsem obnovitelné zdroje energie. Tyto iniciativy přímo přispívají k dosažení strategických cílů Evropské unie v oblasti udržitelnosti, energetické nezávislosti a hospodářské bezpečnosti. Díky těmto zkušenostem jsem získal dovednosti nezbytné k prosazování zelené a digitální transformace i za hranicemi Evropy. Portfolio mezinárodních partnerství, které je základním kamenem nové zahraniční hospodářské politiky EU, s mými profesními prioritami a zkušenostmi úzce souvisí.

Pro dosažení pokroku v této strategické agendě Komise bych chtěl své odborné znalosti využít při zajišťování finančních prostředků na velké mezinárodní projekty. Zaměřím se na posílení komplexních partnerství založených na rovnosti, vzájemném respektu a sdílených hodnotách a zároveň na prosazování cílů udržitelného rozvoje, přičemž zajistím, aby žádná země nebyla opomenuta. Mým cílem je plně využít potenciál iniciativ typu strategie Global Gateway jakožto součásti zahraniční hospodářské politiky EU. Podporou investic do kriticky významných sektorů, jako jsou zelená energie, digitální infrastruktura, doprava, vzdělávání a zdravotnictví, můžeme současně přispět k udržitelnému rozvoji, snížit chudobu, řešit základní příčiny nelegální migrace a posílit hospodářskou bezpečnost.

Jsem rovněž pevně odhodlán odstraňovat nerovnosti a zohledňovat v rámci svého portfolia hledisko rovnosti žen a mužů a hledisko mládeže. Rovnost žen a mužů představuje nejen morální imperativ, ale také ekonomickou nutnost. Plné zapojení žen a dívek do všech aspektů veřejného života, včetně procesů rozhodování a ekonomické činnosti, je nezbytné pro vybudování udržitelné a prosperující společnosti. Budu-li ve své funkci potvrzen, zajistím, aby rovnost žen a mužů a posílení postavení žen a dívek zůstaly v popředí zájmu mezinárodních partnerství EU v souladu s ambiciózními cíli stanovenými v Akčním plánu pro rovnost žen a mužů III. Akční plán pro mládež v rámci vnější činnosti EU by měl být i nadále vodítkem našeho úsilí o zapojení mladých lidí, posílení jejich postavení a jejich celosvětové propojení. Zajistím rovněž vyvážené zastoupení žen a mužů ve svém týmu.

Budu dodržovat ty nejvyšší etické normy, stejně jako jsem to dělal po celou dobu svého působení v soukromém i veřejném sektoru. Budu-li ve své funkci potvrzen, budu důsledně dodržovat kodex chování členů Evropské komise, sloužit obecným zájmům Evropské unie podle svých nejlepších schopností a věnovat velkou pozornost tomu, abych se vyhnul jakémukoli střetu zájmů. Pokud nějaký potenciální střet zájmů nastane, neprodleně o tom uvědomím předsedkyni Komise. Veškeré své činnosti budu vykonávat podle zásad integrity a transparentnosti.

2. Výkon funkce ve svěřeném portfoliu a spolupráce s Evropským parlamentem

Můžete přislíbit, že budete Parlament řádně informovat o své činnosti a o činnosti svých útvarů? Jakou podle Vás nesete odpovědnost vůči Parlamentu?

Jaké konkrétní přislíby můžete dát, pokud jde o Vaši interakci s Parlamentem a přítomnost na jeho půdě, a to jak ve výborech, tak v plénu, a pokud jde o transparentnost, spolupráci a skutečné zohledňování postojů Parlamentu a vstřícnost k jeho žádostem o legislativní podněty? Pokud jde o zamýšlené iniciativy nebo probíhající postupy, budete Parlamentu včas poskytovat tytéž informace a dokumenty jako Radě?

Pevně věřím v parlamentní demokracii. Pokud mě Evropský parlament ve funkci potvrdí, převezmu politickou odpovědnost za činnosti spadající do mého portfolia, aniž tím bude dotčena zásada kolegiality stanovená v mém pověřovacím dopise.

Plně se ztotožňuji s tím, co je uvedeno v mém pověřovacím dopise: „Posílíme naši demokracii, budeme společně hájit naše hodnoty a postaráme se o to, abychom byli doma silnější. Budeme pracovat s našimi partnery a po světě lépe prosazovat své zájmy.“ Naše evropské hodnoty jsou ústředním prvkem naší nabídky partnerským zemím.

Jako ministr průmyslu a obchodu České republiky jsem zastával vysokou pozici v koaliční vládě. V této funkci jsem úzce spolupracoval s Parlamentem České republiky; pokud budu jako komisař potvrzen, chtěl bych postupovat stejně i v případě Evropského parlamentu. Silná interinstitucionální spolupráce a budování konsenzu napříč různými stranami může evropskou demokracii jen posílit.

Zavazuji se k realizaci Rámcové dohody o vztazích mezi Evropským parlamentem a Evropskou komisí a Interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů.

Budu přítomen v Evropském parlamentu, a to jak na rozpravách v plénu, tak na schůzích výborů, a budu Parlament pravidelně informovat o svých činnostech a o činnostech Generálního ředitelství pro mezinárodní partnerství. Budu se řídit závazkem stanoveným v rámcové dohodě a reagovat na usnesení Evropského parlamentu do tří měsíců. Jsem rovněž odhodlán zajistit, aby sbor komisařů reagoval na usnesení Parlamentu přijatá na základě článku 225 Smlouvy o fungování EU včas a s ohledem na zásady proporcionality, subsidiarity a zdokonalování tvorby právních předpisů. Za účelem zajištění včasné reakce na všechna usnesení přijatá na základě článku 225 budu s Evropským parlamentem vést strukturovaný dialog.

Budu-li ve své funkci potvrzen, povedu rovněž pravidelný strukturovaný dialog s Výborem pro rozvoj a zajistím transparentnost a výměnu informací s Parlamentem před významnými událostmi a klíčovými fázemi mezinárodních jednání. Budu rovněž i nadále pořádat dvakrát ročně geopolitický dialog na vysoké úrovni zahájený v rámci Nástroje pro sousedství a rozvojem a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa (NDICI – Globální Evropa): tento dialog je nepostradatelným fórem pro výměnu názorů na klíčové politické otázky, včetně strategie Global Gateway. Mám v úmyslu pracovat s Vámi, s vysokou představitelkou, místopředsedkyní a se svými kolegy komisaři a komisařkami na tom, abychom naši spolupráci ještě více posílili.

Pokud mě Evropský parlament ve funkci potvrdí, rád bych ve spolupráci s Vámi prozkoumal, jak by se poslanci a poslankyně Evropského parlamentu mohli pravidelněji účastnit misí Týmu Evropa do partnerských zemí.

Zavazuji se rovněž k tomu, že zavedu efektivní a viditelný monitoring strategie Global Gateway a podávání zpráv o ní a že změním způsob, jakým komunikujeme nabídku Evropy v partnerských zemích a směrem k evropským daňovým poplatníkům.

Budu usilovat o posílení dialogu se zúčastněnými stranami v EU a v partnerských zemích, přičemž zvláštní pozornost budu věnovat spolupráci s organizacemi občanské společnosti a zavedení každoročních dialogů o politice s mladými lidmi.

V tomto duchu se zavazuji, že budu naslouchat, vytvářet konsenzus, zlepšovat dialog a budovat s Vámi takový pracovní vztah, abychom mohli splnit náš společný závazek přispět k dosažení cílů udržitelného rozvoje.

Otázky Výboru pro rozvoj

3. Rozvojová spolupráce v souvislosti se zahraniční hospodářskou politikou a strategií Global Gateway

Hlavním cílem rozvojové spolupráce Evropské unie podle Smluv (článek 208 SFEU) je „snížení a výhledově i vymýcení chudoby“. Politické směry pro příští Evropskou komisi na období 2024–2029, které představila předsedkyně Komise Ursula von der Leyenová, a Váš pověřovací dopis rovněž obsahují koncepci nové „zahraniční hospodářské politiky“.

Jaké jsou tedy z Vašeho pohledu cíle rozvojové politiky EU, jak je hodláte naplňovat v geopolitickém souboji nabídek a narativů, a zejména jak budete provádět strategii Global Gateway? Jak hodláte v tomto kontextu iniciativu Global Gateway rozšířit a motivovat soukromý sektor, včetně evropských firem, ke vzájemně prospěšným investicím do rozvojových regionů? Prostřednictvím jakých mechanismů bude zajištěno, aby byly tyto investice v souladu s potřebami místního rozvoje, aby respektovaly hlavní cíl politiky rozvojové spolupráce EU a aby se do nich zapojily partnerské vlády a subjekty občanské společnosti? Jak vytvoříte spolehlivý rámec pro monitorování a hodnocení projektů financovaných v rámci iniciativy Global Gateway a zajistíte transparentnost a parlamentní kontrolu strategického plánování a provádění v souladu s nařízením o Nástroji pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa a s našimi povinnostmi vyplývajícími ze Smluv?

Vymýcení chudoby je hlavním cílem činnosti Evropské unie v rozvojových zemích, jak je stanoveno ve Smlouvách. Na celosvětové úrovni je naším vodítkem všeobecně potvrzená Agenda 2030 a jejích 17 cílů udržitelného rozvoje. Budu-li ve své funkci potvrzen, představovala by tato agenda rámec pro mou práci.

Otázkou je, jak k dosažení těchto cílů nejlépe přispět. V tomto případě budu věnovat velkou pozornost tomu, co se osvědčilo v praxi. V profesním životě pro mě bylo vždy prioritou dosáhnout výsledků. Z osobní zkušenosti dobře vím, že hlavním motorem udržitelného rozvoje je inkluzivní a udržitelný hospodářský růst.

Ukázalo se, že tradiční model dárce–příjemce, který se používal v posledních desetiletích, má svá omezení. Chudobu se podařilo nejuspěšněji snížit těm zemím, které investovaly do rozvoje infrastruktury, domácí výroby a vzdělávání, díky čemuž se jejich ekonomiky začlenily do světového oběhu obchodu a investic.

Právě v těchto oblastech v současnosti hledají podporu vznikající trhy a rozvíjející se ekonomiky. Ve 21. století si země přejí partnerství, nikoli závislost. Snaží se posílit svou odolnost vůči vnějším otřesům, stejně jako my. Musí vytvářet pracovní místa pro svou stále početnější populaci. Pokud EU na tuto poptávku nebude reagovat, chopí se příležitosti jiní. Přenecháme jim ji? To je politická volba, před níž stojíme. Podle mého názoru EU může a musí využít příležitosti k tomu, aby se svými partnery spolupracovala formou, která bude vzájemně prospěšná pro obě strany. Budeme to dělat ekonomicky, sociálně a environmentálně udržitelným způsobem.

Kromě toho je zde zásadní otázka rozsahu. Oficiální rozvojová pomoc sama o sobě k řešení současných výzev nestačí. Její úloha je sice klíčová, ale má-li skutečně něco změnit, musí ji doprovázet rozsáhlé soukromé investice. Tomu musíme svou činnost přizpůsobit. Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj odhaduje, že roční investiční deficit k dosažení cílů udržitelného rozvoje v rozvojových zemích v současnosti činí přibližně 4 biliony eur ročně, zatímco globální oficiální rozvojová pomoc se pohybuje v rozmezí 0,2 bilionu eur ročně. Schopnost zmobilizovat soukromé udržitelné financování ve velkém měřítku má proto zásadní význam.

Tyto aspekty tvoří základ změny paradigmatu v přístupu EU k mezinárodním partnerstvím, kterou zachycuje strategie Global Gateway.

Je rovněž zásadní, aby EU přizpůsobila svou nabídku současnému geopolitickému kontextu. V posledních letech se objevilo velké množství alternativních nabídek. Nově vznikající trhy a rozvíjející se ekonomiky si mohou

vybírat z více možností. To vede k nové nestabilitě v mezinárodních záležitostech, kdy dochází k nahrazování uzavřených blokových aliancí náhodnými koalicemi a vztahy založenými více na transakční bázi. Některé z těchto nabídek jsou spojeny s určitými podmínkami a jsou využívány k podpoře konkurenčních modelů správy věcí veřejných.

Musíme ukázat, že Evropa nabízí něco lepšího. Že naše nabídka je ucelená, kvalitní a udržitelná a vychází z našich společných hodnot, norem a standardů. Že je výhodnější než nabídka našich konkurentů. O tom jsem přesvědčen a musíme učinit víc pro to, abychom o tom přesvědčili i naše partnery.

Budu-li ve své funkci potvrzen, vynasnažím se, abych „dovedl Global Gateway od začínající k rozvinuté strategii“, jak mi bylo uloženo v mém pověřovacím dopise. V úzké spolupráci s vysokou představitelkou, místopředsedkyní a dalšími komisaři a komisařkami musíme naši nabídku dokonale propracovat, zasadit ji do kontextu širší zahraniční hospodářské politiky a urychlit její realizaci, mimo jiné navýšením objemu soukromých investic. Díky svým rozsáhlým zkušenostem v oblasti mezinárodního obchodu a podnikání se domnívám, že mám ke splnění tohoto úkolu potřebné předpoklady.

Pro úspěšnou realizaci má zásadní význam přístup postavený na Týmu Evropa. Jeho další rozvoj pro mě bude během mého mandátu prioritou, budu-li ve své funkci potvrzen. Abychom dosáhli většího rozsahu a dopadu, musíme posílit koordinaci s členskými státy EU a jejich rozvojovými bankami, finančními institucemi a realizačními agenturami. Aby všichni mohli přispět tím, co umí nejlépe. Domnívám se, že dokážu dobře pochopit problémy, s nimiž se potýkají menší národní agentury. Vidím ale, že i některé menší agentury již přesto poskytují cennou pomoc spočívající ve specifických odborných znalostech občanů a cíleném financování. Každý členský stát EU může nějak smysluplně přispět. Abychom dosáhli většího rozsahu, musíme zintenzivnit mobilizaci inovativních finančních nástrojů a využívat nástroje snižování rizik, jako jsou záruky a kombinované financování. Tyto nástroje mají pro navýšení soukromého financování zásadní význam. Současně musíme s našimi partnery spolupracovat na zlepšení podmínek pro investice soukromého sektoru, které mohou být pro dosažení udržitelného rozvoje obzvláště významné. Budu-li ve své funkci potvrzen, motivoval bych všechny členské státy EU k tomu, aby se do tohoto úsilí aktivně zapojily. Je potřeba začít koordinací všech relevantních aktérů na vnitrostátní úrovni a určit oblasti, v nichž by mohli přispět co nejefektivněji.

Silná politika mezinárodních partnerství, která je součástí nové zahraniční hospodářské politiky, znamená rovněž užší spolupráci s Evropským parlamentem. Evropský parlament bude při rozvíjení strategičtější kultury spolupráce hrát klíčovou roli. Ústřední úlohu budete mít také při zajišťování politické soudržnosti našich vnitřních právních předpisů – vnější dopad našich domácích politik by nikdy neměl být jen okrajovou záležitostí. V těchto oblastech bych s Vámi proto rád úzce spolupracoval.

Budu-li ve své funkci potvrzen, můj program by samozřejmě překračoval rámec strategie Global Gateway, která nezachycuje celou šíři mezinárodních partnerství EU. I když jsem přesvědčen, že strategie Global Gateway je nejúčinnějším způsobem, jak přispět k cílům vymýcení chudoby ve většině zemí, domnívám se, že není uplatnitelná všude. V nejméně rozvinutých zemích, v oblastech konfliktů a v zemích čelících nestabilitě nebo ve složitých situacích se musíme zaměřit na ty nejnaléhavější potřeby obyvatelstva, jako jsou dostupnost potravin, zdravotní péče a vzdělávání.

Domnívám se také, že EU by měla zůstat klíčovým aktérem veřejných politik, zejména prostřednictvím našich příspěvků ke globálním iniciativám a globálním fondům. Agenda EU, včetně strategie Global Gateway, podporuje globální řád založený na pravidlech a jeho hodnoty. Rád bych posílil koordinaci politik s mnohostrannými organizacemi. Mnohostranné organizace zůstávají nadále významnými realizačními partnery. Budu podporovat vysokou představitelku, místopředsedkyni v tom, aby EU i nadále hrála vedoucí úlohu při reformování mezinárodního systému, včetně Organizace spojených národů.

Politika mezinárodních partnerství EU reaguje na poptávku našich partnerských zemí. Plánovací proces fondů EU zajišťuje, aby investice přispívaly ke strategiím udržitelného rozvoje partnerských zemí a aby byly v souladu s potřebami místního rozvoje. Posílení odolnosti našich partnerských zemí je v našem společném zájmu; avšak v zásadě můžeme začít jednat až na žádost partnerských zemí. Tyto země chtějí, aby se s nimi zacházelo jako s rovnocennými partnery, a nikoli jako s podřízenými příjemci pomoci. Prostřednictvím strategie Global Gateway usilujeme o vztahy, z nichž mají prospěch obě strany.

Domnívám se, že klíčem k úspěchu strategie Global Gateway je účast občanské společnosti, a to alespoň ze dvou důvodů. Zaprvé inkluzivnost a zapojení. Zapojení občanské společnosti má zásadní význam pro zajištění toho, aby naše projekty a investice odpovídaly místní realitě. Na celosvětové úrovni EU s organizacemi občanské společnosti

spolupracuje dlouhodobě a pravidelně. Tato spolupráce byla nyní rozšířena o specifickou platformu Global Gateway pro dialog s občanskou společností a místními orgány. Na úrovni jednotlivých zemí vedeme s organizacemi občanské společnosti strukturovaný dialog, který se týká i plánování.

Zadruhé transparentnost a odpovědnost za výsledky. Realizace strategie Global Gateway bude vyžadovat transparentnost a odpovědnost za výsledky a k tomu by mělo přispět zapojení občanské společnosti. Pokud budeme moci rozvíjet naše partnerství se spolehlivými státními aktéry, zaměřím se na zajištění toho, aby občanská společnost konala jako aktér správy věcí veřejných, nikoli jako pouhý poskytovatel služeb. V případě nestabilní situace bude občanská společnost i nadále naším prioritním a za určitých okolností výhradním partnerem.

Transparentní monitorování a hodnocení má zásadní význam z hlediska efektivnosti i prezentace výsledků – toho jsem si velmi dobře vědom na základě svých zkušeností v soukromém sektoru. Na projekty financované z rozpočtu EU se vztahuje rámec pro monitorování a hodnocení nástroje NDICI – Globální Evropa. Systém monitorování výkonnosti nástroje Globální Evropa, včetně jeho rámce pro výsledky, je spolehlivým rámcem používaným pro vykazovací povinnosti na základě tohoto nástroje (např. výroční zpráva o provádění nástrojů EU pro vnější činnost). S členskými státy byla dohodnuta metodika pro sledování zmobilizovaných investic a nyní se pracuje na dalším zdokonalení této metodiky a kolektivního vykazování. Budu-li ve své funkci potvrzen, zajistím, aby tato práce pokračovala rychle a zcela transparentně ve vztahu k Evropskému parlamentu.

Budu prosazovat demokratickou kontrolu a vážít si úlohy Evropského parlamentu. Mám v úmyslu s Evropským parlamentem i s jeho Výborem pro rozvoj úzce spolupracovat, přičemž tato spolupráce je v rámci nástroje NDICI – Globální Evropa již zakotvena.

4. Naplňování cílů udržitelného rozvoje, odstraňování nerovností a soudržnost politik

Pověřovací dopis nezmiňuje ústřední oblasti politiky lidského rozvoje, jako je zdravotnictví, vzdělávání nebo zajišťování potravin. Jaká konkrétní opatření přijmete s cílem zlepšit naplňování cílů udržitelného rozvoje a podávání zpráv v této věci, včetně opatření týkajících se inkluzivního lidského rozvoje na základě závazků přijatých Komisí a se zapojením místních partnerů, zejména pokud jde o příspěvek z rozpočtu na mezinárodní partnerství v oblasti vzdělávání v minimální výši 10 %, zdraví, rovnost žen a mužů, zlepšení postavení žen a dívek a ochranu dětí, a s cílem posílit použití ukazatele nerovnosti a jeho rozšíření? Budete v rámci legislativních a politických procesů uplatňovat koncept soudržnosti politik ve prospěch rozvoje, včetně hodnocení ex ante a podávání zpráv o dopadu všech iniciativ Komise na partnery EU z globálního Jihu, s cílem zajistit, aby v oblastech, jako jsou obchod, finance, bezpečnost, zemědělství, rybolov, klima, biologická rozmanitost, energetika, suroviny a migrace, evropské politiky vytvářely synergie a neoslabovaly úlohu EU při prosazování cílů udržitelného rozvoje v celosvětovém měřítku?

Agenda 2030 a její cíle udržitelného rozvoje jsou vodítkem pro tvorbu politik EU, a pokud bych byl ve funkci potvrzen, zůstaly by i mým orientačním bodem. Všem komisařům a komisařkám bylo uloženo, aby zajišťovali plnění cílů udržitelného rozvoje v oblasti svých politik a vycházeli při tom ze závěrů dobrovolného přezkumu realizace Agendy 2030, který EU předložila OSN v roce 2023; tento úkol byl stvrzen i v mém pověřovacím dopise: „Budete nadále zajišťovat, aby EU prosazovala Agendu OSN pro udržitelný rozvoj 2030 a cíle udržitelného rozvoje.“

Global Gateway je hlavním příspěvkem EU k realizaci Agendy 2030 i za našimi hranicemi. Pomáhá směřovat omezené zdroje EU do oblastí, kde mohou udržitelnému rozvoji napomoci nejvíce.

Zlepšování životních podmínek a snižování nerovností je jádrem portfolia mezinárodních partnerství. Investice do lidského rozvoje v průběhu celého života by měly zůstat základním a charakteristickým prvkem naší nabídky. V tvrdé konkurenci různých nabídek je sociální model EU v mnoha ohledech naší nejlepší vizítkou.

Strategii Global Gateway odlišuje od ostatních právě její celostní přístup. Kombinuje totiž investice do infrastruktury (např. silnice, kabely, solární elektrárny) s investicemi do prostředí příznivého pro život (např. vzdělávání, získávání dovedností, výzkum, regulační rámce, řádná správa věcí veřejných) a jejím cílem je podpořit lidský rozvoj a posílit kapacitu našich partnerů. Vzdělávání a zdravotnictví nejsou pouze tematickými prioritami samy o sobě – tvoří předpoklad pro dosažení dalších cílů strategie Global Gateway a jsou do nich integrovány. Uvedu dva příklady, které ukazují, jak tento celostní přístup chápu.

1. Vzdělávání je klíčovým faktorem strategie Global Gateway. Hospodářský růst závisí na kvalifikované a vzdělané pracovní síle. Kvalitní vzdělávací systém má zásadní význam pro stimulaci inovací a podporu digitální

a zelené transformace. Budu-li ve své funkci potvrzen, hodlám pokračovat v investicích do zkvalitňování vzdělávacích systémů, do předškolního rozvoje dětí a do vzdělávání dívek, do technického a odborného vzdělávání a do digitální infrastruktury s cílem pomoci mladým lidem získat dovednosti potřebné k tomu, aby se stali aktéry digitální transformace.

2. Totéž platí i pro zdravotnictví. Efektivní, odolné a dostupné systémy zdravotnictví jsou nepostradatelné. Tyto systémy vyžadují fyzickou infrastrukturu, jako jsou kliniky, továrny a silnice, k výrobě a distribuci zdravotnických výrobků, ale také kvalifikované pracovníky, řádnou regulaci a výzkum. Proto bude v příštích pěti letech prioritou urychlit realizaci Strategie EU v oblasti celosvětového zdraví a posílit systémy zdravotnictví v globálním měřítku.

Při vytváření mezinárodních partnerství by byl hlavním prvkem mého přístupu boj proti chudobě a odstraňování nerovností. Rostoucí nerovnosti brání pokroku v plnění všech cílů udržitelného rozvoje; musíme zajistit, aby veškerá naše opatření, včetně investic v rámci strategie Global Gateway, byla zaměřena na odstraňování nerovností, ať už jde o rovný přístup na trh práce, vzdělávání, digitální konektivitu nebo univerzální systémy zdravotní péče a sociální ochrany. Budu-li ve své funkci potvrzen, chci s Vámi spolupracovat na tom, abychom ukazatel nerovností využili ke správnému nasměrování našich investic, aby tyto investice měly na nerovnosti reálný a měřitelný dopad. Mám v úmyslu podporovat uplatňování tohoto ukazatele v celé Komisi i mimo ni.

Jsem rovněž odhodlán udržet působivé výsledky EU v oblasti rovnosti žen a mužů tím, že tuto oblast začlením do veškeré vnější činnosti EU a zajistím, aby naše práce přímo přispívala k posílení postavení žen a dívek. Díly Akčním plánem pro rovnost žen a mužů III zaujímá EU na tomto poli v celosvětovém měřítku vedoucí postavení; budu-li ve své funkci potvrzen, hodlám tuto vedoucí pozici udržet a ještě posílit.

Evropský parlament jako spolutvůrce právních předpisů bude hrát zásadní úlohu při posilování soudržnosti naší vnitřní a vnější činnosti. Aby EU dosáhla maximálních výsledků, musí zohledňovat vnější dopad našich vnitřních politik – prostřednictvím proaktivní spolupráce s našimi partnery a v příslušném případě prostřednictvím důkladného předběžného posouzení dopadů a následného dohledu/hodnocení a musí podporovat opatření ke zmírnění negativních vedlejších účinků na obchod a investice. K vnitřním a vnějším politikám je potřeba přistupovat integrovaným způsobem, neboť tvoří jeden celek. Cíl soudržnosti politik je již zakotven ve Smlouvách. Budu-li ve své funkci potvrzen, usiloval bych o *začlenění geopolitických a geoeconomických hledisek do tvorby všech politik v rámci sboru komisařů.*

5. Partnerství EU–Afrika a vztahy s ostatními regiony

Na jaké konkrétní oblasti partnerství EU–Afrika se budete prioritně zaměřovat, čím si hodláte získat důvěru našich afrických partnerů a jak modernizujete strategii EU–Afrika? Jak zajistíte vyvážený přístup ke spolupráci s dalšími zeměpisnými regiony spadajícími do Vašeho portfolia? Jaká nová opatření nebo legislativní iniciativy EU byste případně navrhl za účelem dosažení těchto cílů? Jak hodláte spolupracovat s členskými zeměmi BRICS+ s ohledem na důsledky rozšiřování a integrace této skupiny pro rozvojovou politiku EU?

Prioritou mého mandátu by bylo dobře fungující a vzájemně prospěšné rovnocenné partnerství mezi Afrikou a EU. Afrika je nejbližším sousedem Evropy a kontinentem příležitostí. Nachází se zde přibližně polovina z dvaceti nejrychleji rostoucích ekonomik světa, mladá a dynamická pracovní síla a hojné přírodní zdroje.

Strategií EU pro spolupráci s Afrikou je společná vize pro rok 2030, kterou vedoucí představitelé Afriky a EU přijali na posledním summitu Evropské unie a Africké unie v roce 2022. Tato vize nastiňuje cíle naší spolupráce v nadcházejících letech. Budu-li ve své funkci potvrzen, chtěl bych v realizaci této vize pokračovat.

V mnoha afrických zemích je odblokováni udržitelného růstu na dosah. Jsem odhodlán posílit a prohloubit partnerství mezi EU a Afrikou tím, že v rámci strategie Global Gateway vytvořím a rozvinu ucelené soubory opatření zaměřené na transformační a společně dohodnuté cíle a konkrétní investiční příležitosti. Zvláštní pozornost bych věnoval zajištění toho, aby k přístupu postavenému na Týmu Evropa v plném rozsahu přispíval i soukromý sektor.

Budu-li ve funkci potvrzen, zaměříme se pod mým vedením na budování místních hodnotových řetězců a na podporu industrializace v klíčových odvětvích, jako je doprava, digitální technologie a udržitelná energetika. Strategie Global Gateway je klíčovým prvkem financování infrastrukturálních projektů, které nejen posilují regionální obchod, ale také podporují tvorbu pracovních míst a hospodářskou diverzifikaci.

Afrika je různorodý kontinent: bude důležité přizpůsobit zapojení EU celostátním, regionálním a místním podmínkám. Části kontinentu nadále trpí konflikty a politickou nestabilitou – od centrálního Sahelu až po oblast Afrického rohu a Velkých jezer. Nad rámec strategie Global Gateway by EU měla podporovat diferencovaný přístup a nadále se angažovat v nestabilních podmínkách, podporovat obyvatelstvo a prosazovat dialog v politicky složitých situacích. Budu-li ve své funkci potvrzen, kladl bych důraz na dialog s africkými partnery s cílem reagovat na jejich ambice v měnícím se geopolitickém kontextu.

Polovina investic strategie Global Gateway ve výši 300 miliard eur naplánovaných do roku 2027 směřuje do Afriky. Tyto finanční prostředky bychom měli využít k tomu, abychom se zaměřili na konkrétní projekty, které budou pro naše africké partnery přínosem a zároveň budou prosazovat naše hodnoty. Mezi prioritní oblasti partnerství Afrika–EU patří: udržitelný hospodářský rozvoj a industrializace (místní hodnotové řetězce), infrastrukturní projekty (např. dopravní sítě, energetické systémy, logistické uzly), zelená transformace a odolnost vůči změně klimatu (s cílem využít potenciál tohoto kontinentu v oblasti energie z obnovitelných zdrojů), digitální transformace (digitální infrastruktura, širokopásmový přístup, digitální gramotnost a podnikání), bezpečnost (základní příčiny nestability).

Global Gateway je globální strategie, která se uplatňuje na všech kontinentech. EU a členské státy se například zavázaly zmobilizovat do roku 2027 nejméně 45 miliard eur v rámci investičního programu EU Global Gateway pro Latinskou Ameriku a Karibik, byl schválen balíček Global Gateway ve výši 10 miliard eur pro region Sdružení národů jihovýchodní Asie a byly ohlášeny investice ve výši 10 miliard eur na rozvoj transkaspického koridoru spojujícího Střední Asii a Evropu.

Projekty musí být šity na míru odlišným místním podmínkám. Mnoho zemí Latinské Ameriky a Karibiku například jasně požádalo o investiční program a má potenciál těžit z globálních hodnotových řetězců, ale potřebují kapitál, technologie, vyškolení a normy, aby překlenuly investiční deficit. Střední Asie se snaží diverzifikovat možnosti své vnější politiky, rozvíjet alternativní dopravní spojení a koridory a prohlubovat spolupráci v rámci regionu. Pro asijsko-tichomořský region jsou prioritami přizpůsobování se změně klimatu a její zmírňování a dále digitální konektivita.

Budu-li ve své funkci potvrzen, prosazoval bych vyvážený a na výsledky orientovaný přístup k různým regionům, v nichž působíme, a navazoval bych na stávající investiční balíčky.

V nestabilních situacích by EU neměla slevovat ze svých zásad, ale zároveň by měla být pragmatická a s ohledem na své politické priority přizpůsobovat své zapojení limitům a potřebám partnerských zemí. Naším hlavním cílem v těchto situacích by mělo být řešení základních příčin nestability a zároveň zajišťování přístupu k životně nezbytným základním službám, podpora odolnosti obyvatelstva, prosazování lidských práv, zajišťování bezpečnosti lidí, snižování míry zranitelnosti, motivace k mírovým řešením a v konečném důsledku podpora prevence konfliktů. Věřím v integrované přístupy v duchu propojení humanitární, rozvojové a mírotvorné činnosti.

I když budu samozřejmě rád spolupracovat se všemi našimi partnery, včetně hlavních rozvíjejících se ekonomik, země BRICS mají jen málo společného a jako skupina postrádají vnitřní soudržnost. Nedávné „rozšíření“ této skupiny bylo doposud především pouze komunikační akcí. Budu-li jako komisař potvrzen, pak bych se členy této skupiny, s výjimkou Ruska, i nadále dvoustranně spolupracoval.

6. Migrace a rozvojová spolupráce

Jak vnímáte vzájemnou vazbu mezi migrací a rozvojovou spoluprací EU, zejména v souvislosti s našimi povinnostmi v oblasti soudržnosti politik ve prospěch rozvoje? Jak hodláte řešit základní příčiny nelegální migrace a nuceného vysídlování? Zavazujete se, že zajistíte, aby byla plně dodržována příslušná ustanovení a cíle nařízení o Nástroji pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa i závazky EU v oblasti lidských práv? Jak si představujete spolupráci a rozdělení práce s ostatními komisaři v případě vnějších aspektů migrace a mobility, zejména pokud jde o dohody týkající se migrace a zajištění dohledu nad těmito dohodami ze strany EP? Jak zvýšíte transparentnost využívání finančních prostředků Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa v oblasti migrace a jak budete spolupracovat s organizacemi občanské společnosti, diasporami a komunitami migrantů při navrhování a provádění rozvojových programů souvisejících s migrací?

Celosvětově významnými faktory, které způsobují migraci, jsou nezaměstnanost, konflikty a nejistota, změna klimatu a environmentální problémy. Část těchto migračních toků je nelegální. Stanovení jasné příčinné souvislosti je obtížné z důvodu složitého vzájemného působení tzv. faktorů tlaku a tahu.

Účinné řešení základních příčin nelegální migrace proto vyžaduje komplexní přístup zohledňující různorodé faktory. Musíme pracovat s našimi partnery na zvýšení jejich kapacity pro správu a bezpečnost hranic, rozbít sítě obchodování s lidmi a převaděčské sítě a úzce spolupracovat s mezinárodními partnery, mimo jiné prostřednictvím Globální aliance pro boj proti převaděčství migrantů. Musíme využít všech nástrojů, které máme k dispozici, počínaje diplomacií, vízovou politikou a obchodními a investičními pobídkami. Základní příčiny nelegální migrace musíme řešit vytvářením pracovních příležitostí pro mladé lidi, které jim umožní přispívat k prosperitě v jejich domovské zemi, a ne riskovat své životy na nebezpečných cestách.

Musíme jednat rozhodně a pragmaticky, abychom omezili nelegální vycestovávání a překračování hranic a spolupracovat při tom s klíčovými zeměmi původu a tranzitu. Pro účinné zvládnutí migrace budu prosazovat celotrasový přístup. Migrace představuje mnohostranný problém, který vyžaduje koordinovanou a ucelenou reakci a soudržnost mezi vnitřním a vnějším úsilím v této oblasti.

Budu-li ve své funkci potvrzen, chtěl bych úzce spolupracovat s komisařem pro vnitřní věci a migraci a s výkonnou místopředsedkyní pro technologickou suverenitu, bezpečnost a demokracii s cílem zajistit, aby migrační politika byla součástí ucelené strategie, která bude zahrnovat řešení základních příčin nelegální migrace. Rovněž bych spolupracoval s komisařkou pro Středomoří na novém Paktu pro Středomoří se zaměřením na partnerství se zeměmi původu a tranzitu. Posílená přeshraniční spolupráce mezi zeměmi sousedství a subsaharské Afriky je nezbytná pro boj proti převaděčství migrantů a pro posílení správy vnějších hranic.

EU svou spolupráci s partnerskými zeměmi v posledních letech již zintenzivnila a překročila orientační cíl věnovat 10 % rozpočtu nástroje NDICI – Globální Evropa na opatření související s migrací a nuceným vysídlením. V současné době se realizuje více než 190 opatření v hodnotě 5,3 miliardy eur, zejména v subsaharské Africe, severní Africe a asijsko-tichomořské oblasti. Zavazují se, že udělám vše pro dosažení cílů, na nichž jsme se společně dohodli.

Jsem přesvědčen, že naše mezinárodní partnerství mohou hrát při prevenci nelegální migrace pozitivní úlohu nasměrováním našich investic v rámci strategie Global Gateway tam, kde jsou nejpotřebnější (např. hospodářský rozvoj, vzdělávání, zdravotní péče). Podporou místních příležitostí snížíme motivaci lidí vydat se jinam. Příkladem je partnerství EU s Mauritánií – investice do zelené energie, zdravotnictví a vzdělávání nejenže podněcují růst, ale vytvářejí i pracovní místa a budoucnost lidí doma.

Budu-li ve své funkci potvrzen, hodlám rovněž prosazovat logiku „více za více“. Flexibilní přístup v rámci nástroje NDICI – Globální Evropa založený na pobídkách je ukázkovým příkladem toho, jak může oficiální rozvojová pomoc EU přispět k dobré spolupráci v oblasti migrace tím, že oběma stranám pomáhá dosáhnout pokroku v plnění cílů udržitelného rozvoje a podporuje obyvatelstvo v jeho úsilí o vybudování vlastní budoucnosti doma.

Domnívám se rovněž, že je v zájmu EU se i nadále angažovat v oblastech konfliktů, v nestabilních zemích a dalších složitých situacích, mimo jiné s cílem zabránit negativnímu vedlejšímu dopadu na EU v podobě nelegální migrace. Zde se musíme ještě více zaměřit na stabilizaci komunit prostřednictvím hospodářského rozvoje, podpory místní správy a prevence konfliktů.

Ke snížení nelegální migrace směřující do EU může rovněž přispět spolupráce na vytváření nových legálních možností migrace. Talentová partnerství mohou pomoci strukturovat spolupráci v oblasti mobility pracovních sil s cílem posílit konkurenceschopnost EU a řešit nedostatek pracovních sil ve vybraných odvětvích a profesích a zároveň podporují rozvoj dovedností a hospodářský růst v zemích původu.

Rád bych zdůraznil ještě jednu věc: veškerá opatření, která přijmeme, musí být pevně zakotvena v dodržování práva EU a mezinárodního práva, včetně Listiny základních práv EU a Evropské úmluvy o lidských právech.

Zavazují se, že budu spolupracovat s Evropským parlamentem i v této oblasti, mimo jiné tak, že budu co nejvíce využívat geopolitických dialogů na vysoké úrovni a Parlament o nich budu plně informovat. Věřím v transparentnost, a to i co se týče pokroku v souvislosti s orientačním cílem výdajů na migraci stanoveným v nařízení o nástroji NDICI – Globální Evropa.

Prostřednictvím politického fóra o rozvoji a konzultací vedených delegacemi EU by měla EU do našich dialogů o migraci aktivně zapojit organizace občanské společnosti, skupiny z diaspor a komunity migrantů.

7. *Financování rozvoje a potřeb nestabilních zemí*

Jak hodláte zajistit, mimo jiné prostřednictvím lokalizace, aby oficiální rozvojová pomoc EU přinášela lepší výsledky a dostatečné finanční prostředky nejméně rozvinutým zemím a zemím s nestabilními podmínkami, a to při uplatňování „diferencovaného přístupu“ a propojení humanitární, rozvojové a mírotvorné činnosti, a jak hodláte zabránit tomu, aby nebyly finanční prostředky zneužívány? Jaké kroky podniknete na úrovni EU, Týmu Evropa a na mnohostranné úrovni v oblasti mobilizace domácích zdrojů, nezákonných finančních toků, oddlužení a řízení restrukturalizace dluhů vzhledem k podfinancování rozvoje a rostoucí dluhové zátěži řady rozvojových zemí? Jak hodláte motivovat soukromý sektor, včetně evropských firem, evropských rozvojových finančních institucí a finančních agentur členských států, k investicím, které přispějí k navýšení financování? Jaký konkrétní přístup budete prosazovat v návrhu příštího dlouhodobého rozpočtu pro své portfolio a jak se v rámci sboru komisařů budete podílet na „přeprocování financování vnější činnosti“, pokud jde o zdroje a programy na posílení partnerství EU s rozvojovými zeměmi?

Budu usilovat o to, aby EU účinně přispívala k celosvětovému úsilí pokračovat v plnění cílů udržitelného rozvoje a odstranit roční deficit financování ve výši 4 bilionů eur. K tomu, aby naše oficiální rozvojová pomoc přinášela efektivnější výsledky, a to i v případě našich nejzranitelnějších partnerů, bude potřeba několika věcí.

Zprv si již nemůžeme dovolit přeceňovat své síly a třístit nebo duplikovat své úsilí v rámci EU. Musíme využití finančních prostředků EU a členských států optimalizovat prostřednictvím diferencovaného přístupu, který zajistí, aby naše pomoc reagovala na specifické potřeby každé země a regionu, a zároveň zabránil zneužívání finančních prostředků. Musíme i nadále pokračovat v přístupu postaveném na Týmu Evropa a plně využívat jeho potenciál prostřednictvím koordinace na všech úrovních – mimo jiné s členskými státy v Evropě a přímo na místě v partnerských zemích, s jejich diplomatickými síťmi, s jejich institucemi pro financování rozvojové pomoci a agenturami pro vývozní úvěry a také s evropským soukromým sektorem. Tím dosáhneme nejen většího rozsahu, dopadu a viditelnosti naší oficiální rozvojové pomoci, ale také zvýšíme její efektivitu.

Zadruhé, zásadní význam má mobilizace soukromého sektoru. Abychom splnili naše cíle v oblasti veřejné politiky, měli bychom zintenzivnit spolupráci s místními a evropskými firmami a začít využívat udržitelnější soukromé financování prostřednictvím snižování rizika investic (včetně využívání inovativních finančních nástrojů, například záručního programu Evropského fondu pro udržitelný rozvoj plus). Spolupráce s institucemi, jako je Evropská investiční banka (EIB) a Evropská banka pro obnovu a rozvoj (EBRD), rovněž umožňuje aktivovat nástroje kombinovaného financování. Veřejné prostředky v tomto případě umožní využití strategických opatření a inovativních finančních nástrojů k mobilizaci dalších soukromých investic. Ty jsou nepostradatelné pro směřování k dekarbonizované a digitální transformaci.

Zatřetí bychom měli spolupracovat s mezinárodními partnery na nalezení globálních řešení, která nám umožní zmobilizovat větší objem zvýhodněných finančních prostředků a zreformovat mezinárodní finanční architekturu tak, aby plnila svůj účel. EU se aktivně a konstruktivně účastní diskusí o přeprocování bretonwoodského systému a pokud budu ve své funkci potvrzen, zajistím, abychom v této práci pokračovali i v budoucnu.

Tato opatření mohou samozřejmě podpořit strukturální reformy v partnerských zemích jen v případě, že v nich existuje řádná správa veřejných financí. Prioritou musí být podpora větší mobilizace domácích zdrojů, udržitelné řízení dluhu a boj proti nezákonným finančním tokům: zde je hlavní potenciál udržitelného rozvoje. EU by měla toto úsilí i nadále podporovat prostřednictvím iniciativ, jako je „Vybrat více, vynaložit lépe“ nebo iniciativa Týmu Evropa zaměřená na boj proti nezákonným finančním tokům a související nadnárodní organizované trestné činnosti.

V nadcházejících letech budeme rovněž muset posílit mnohostranné iniciativy zaměřené na restrukturalizaci dluhu, jako je společný rámec skupiny G20 pro dluhový režim, aby byly včasnější a transparentnější. Musíme rovněž nalézt účinná řešení pro zranitelné země se středními příjmy, které nejsou pro tento společný rámec způsobilé.

Konference OSN o financování rozvoje, která se bude konat v roce 2025 v Seville, bude klíčovým okamžikem pro zhodnocení pokroku a vypracování plánu pro nadcházející roky.

Na úrovni EU bude příští víceletý finanční rámec příležitostí, kterou si nemůžeme dovolit promarnit. Přijetí nástroje NDICI – Globální Evropa představovalo průlom z hlediska zjednodušení, transparentnosti a účinnosti. Domnívám se, že do budoucna bychom měli dát naší vnější činnosti strategičtější směr, zvýšit flexibilitu našich nástrojů a dále sladit naše vnitřní a vnější politiky tak, aby odrážely evropské strategické priority. Zároveň bychom se v zemích, kde panuje složitá situace, měli i nadále zaměřovat na základní potřeby zranitelných skupin obyvatel v duchu propojení humanitární, rozvojové a mírotvorné činnosti a zajistit, aby naše úsilí přinášelo výsledky.

Otázky Výboru pro zahraniční věci

8. Jste pověřen rozvojem „značky“ Global Gateway s „účinným a viditelným sledováním a podáváním zpráv, mimo jiné v oblasti mobilizace soukromých finančních prostředků“. Jak konkrétně hodláte měřit dopad a výsledky strategie Global Gateway? Jak zajistíte, aby se soukromý sektor v EU do tohoto úsilí v dostatečně míře zapojil a vytvořil nezbytný finanční pákový efekt, jehož není možné dosáhnout pouze s veřejnými prostředky, zejména v nejistých podmínkách zapříčiněných politickou nestabilitou nebo slabou veřejnou správou? Jak hodláte zajistit dostatečně silnou komunikaci, viditelnost a sílu „značky“ Global Gateway s cílem vyvrátit falešné narativy a dezinformace? Jak hodláte strukturovat rozvojovou spolupráci v nestabilních podmínkách, kdy značku Global Gateway není možné využít, a jak hodláte prosazovat lidskoprávní přístup v rámci podpory, udržování a prohlubování vztahů s mezinárodními partnery a zajistit, aby se strategie Global Gateway i nadále řídila tím, že je nabídkou založenou na hodnotách? Jak hodláte řešit výzvy, které představují jiné, méně regulované modely spolupráce, například čínská iniciativa „Jeden pás, jedna cesta“?

Pokud jde o viditelné sledování a podávání zpráv, mimo jiné v oblasti mobilizace soukromých finančních prostředků, viz moje odpověď na otázku č. 3. Pokud jde o nestabilní podmínky, viz moje odpovědi na otázky č. 3, 4 a 5.

Účelem strategie Global Gateway je vytvořit vhodné pobídky a prostředí pro udržitelné investice soukromého sektoru v partnerských zemích, aby bylo možné reagovat na ambice a požadavky našich partnerů a přispět k dosažení cílů udržitelného rozvoje. Budu-li ve své funkci potvrzen, navrhuji pro zvýšení účasti soukromého sektoru následující kroky:

- 1) Prohloubit spolupráci s EIB a EBRD s cílem navýšit financování rozvojových projektů v rozvojových zemích. Můžeme kombinovat granty EU s investicemi soukromého sektoru, abychom zajistili, že projekty zůstanou finančně životaschopné a zároveň budou přispívat k cílům udržitelného rozvoje.
- 2) Zajistit, aby investice do infrastruktury byly doprovázeny investicemi do příznivého podnikatelského prostředí a zahrnovaly také investice do lidského kapitálu.
- 3) Vhodně motivovat firmy k tomu, aby se zapojily do našeho úsilí o budování udržitelného rozvoje, mimo jiné prostřednictvím inovativních finančních nástrojů, jako je Evropský fond pro udržitelný rozvoj plus, jimiž se pomáhá snižovat investiční riziko.
- 4) Využít plného potenciálu poradní skupiny pro podnikání s cílem shromažďovat informace pro strategickou orientaci strategie Global Gateway a zpětnou vazbu k ní.
- 5) Posilovat informovanost jak na úrovni Evropské komise, tak na úrovni členských států. Pro vytváření nových kontaktů a příležitostí mohou být užitečná například obchodní fóra.

Nejúčinnějším způsobem boje proti dezinformacím je investovat do pozitivní komunikace o tom, co může Evropa partnerským zemím nabídnout. Současně s tím, jak se strategie Global Gateway bude rozvíjet a reagovat na žádosti našich partnerů o strategické investice kvalitní nabídkou, by EU měla rovněž uzpůsobovat svou komunikaci, aby zvýšila informovanost o této strategii jakožto důvěryhodné a spolehlivé značce. Musíme aktivně přejít do fáze propagace a prezentovat pozitivní nabídku EU v rámci strategie Global Gateway široké veřejnosti. To vyžaduje strategičtější a cílenější přístup založený na profesionálních kampaních zaměřených na nové cílové skupiny prostřednictvím kanálů, které používají, a informací, které jsou pro ně důležité. Žádný z našich konkurentů nepřichází s nabídkou, která by byla srovnatelná s naší; musíme zajistit, aby se o naši nabídce ve světě vědělo.

Dopad značky Global Gateway bude v konečném důsledku záviset na úspěšné realizaci konkrétních projektů v praxi. V rámci přístupu postaveném na Týmu Evropa musíme jednotně prezentovat výsledky úspěšných stěžejních projektů. Musíme rovněž zajistit, aby se o přínosech našich projektů dozvěděli potenciální investoři.

EU by měla zachovat vyhrazené zdroje i nad rámec strategie Global Gateway, aby se mohla angažovat v nestabilních a konfliktních situacích. Tam bychom se měli zaměřit na nejnaléhavější potřeby obyvatelstva, jako jsou dostupnost potravin, zdravotní péče a vzdělávání. V zemích, v nichž vládnou protiústavní vlády, by byl můj přístup jasný, budu-li ve své funkci potvrzen: takovou vládu bych nelegitimizoval, ale nadále bych se angažoval ve prospěch lidí této země a spolupracoval bych s nimi. Úplné ukončení všech aktivit by bylo spojeno se značnými náklady, zanechalo by vakuum a kolektivně by potrestalo místní obyvatelstvo, které je již nyní zranitelné. Musíme proto nalézt střední cestu a přizpůsobovat ji konkrétní situaci v jednotlivých zemích.

Global Gateway je nabídkou Evropy ve stále těsnějším geoeconomickém prostředí. Nejlepším způsobem, jak konkurovat ostatním, jsou dosažené výsledky; našim nejpádnejším argumentem je pozitivní dopad naší práce.

Otázka Výboru pro mezinárodní obchod

9. Jaká konkrétní opatření přijmete s ohledem na obchodní vztahy s partnerskými zeměmi, včetně lepšího přístupu ke kritickým zdrojům, aby tak byla při navrhování a provádění strategie Global Gateway věnována větší pozornost obchodním aspektům? Jak konkrétně hodláte posílit vazby a překrývání mezi dohodami o usnadnění investic a strategií Global Gateway a jak zajistíte součinnost s novými partnerstvími v oblasti čistého obchodu a investic, aby z nich měly prospěch Unie i partnerské země? Jak hodláte přizpůsobit strategii Global Gateway, aby řešila rostoucí geopolitické napětí v oblasti obchodu a silnější úlohu rozvíjejících se ekonomik (např. Číny a Indie), včetně afrického kontinentu? Jak do přípravy a provádění strategie zapojíte Výbor pro mezinárodní obchod?

V posledních několika letech vyvstala nová globální realita: geopolitika a geoeconomie jsou nyní provázány a vzrůstá obchodní napětí a konflikty; klíčové země se chovají asertivněji, zpochybňují zavedený mezinárodní řád a podporují alternativní modely správy věcí veřejných; závislost je využívána jako zbraň. Jednotlivé nabídky si tvrdě konkurují.

EU svůj model rozvojové spolupráce této nové realitě již přizpůsobila. Jeho ztělesněním je strategie Global Gateway, která reaguje na poptávku našich partnerských zemí po lepším propojení s globálními hodnotovými řetězci, vytváření přidané hodnoty na místní úrovni a odolnosti vůči vnějším otřesům.

Jako bývalý ministr obchodu si jsem vědom významu a potenciálu obchodu. Obchod je hlavním motorem udržitelného rozvoje – v letech 1990 až 2017 zvýšily rozvojové země svůj podíl na celosvětovém vývozu z 16 % na 30 %; ve stejném období klesla celosvětová míra chudoby z 36 % na 9 %.

EU proto podporuje usnadnění obchodu, konkrétně posiluje investiční prostředí pomocí měkkých opatření (např. budování kapacit, školení, regulační prostředí) a motivuje firmy ke spolupráci a investicím – díky tomu jsou partnerské země schopny vytvářet víc přidané hodnoty na místní úrovni a dostat se v globálních hodnotových řetězcích na vyšší pozice. Budu-li jako komisař potvrzen, snažil bych se v tomto nastaveném kurzu pokračovat.

Budu-li ve své funkci potvrzen, budu usilovat o to, aby investice v rámci strategie Global Gateway byly rozvíjeny v plné součinnosti s nově navrženými partnerstvími v oblasti čistého obchodu a investic jakožto doplňkovými složkami nové zahraniční hospodářské politiky EU, a to v úzké spolupráci s komisařem pro obchod a hospodářskou bezpečnost. Měli bychom se snažit vybudovat s klíčovými partnery vzájemně prospěšná dlouhodobá partnerství, díky nimž se posílí konkurenceschopnost a diverzifikace dodavatelských řetězců a zároveň se zvýší udržitelnost a přidaná hodnota. Taková spolupráce rovněž posílí ekonomiky našich partnerů a podpoří realizaci Agendy 2030.

Politická podpora a příspěvky Evropského parlamentu na téma strategie Global Gateway budou hrát klíčovou úlohu. Budu-li ve své funkci potvrzen, chtěl bych proto Parlament jak na rozpravách v plénu, tak na schůzích výborů o realizaci této strategie pravidelně informovat a debatovat o jejím dalším rozvíjení. Rovněž bych Evropský parlament vyzval k tomu, aby plně využíval své účasti v radě pro Global Gateway.

Otázka Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

10. Podle Vašeho pověřovacího dopisu byste měl usilovat o budování komplexních a vzájemně prospěšných partnerství se třetími zeměmi na základě integrovaného přístupu, aby k posílení těchto partnerství přispívaly hospodářská, humanitární, rozvojová, mírová a bezpečnostní politika. Cílem je řešit základní příčiny a hlavní hybné síly nelegální migrace a bojovat proti sítím převaděčů, a to při plném dodržování lidských práv. Jaká opatření přijmete, aby bylo zajištěno účinné fungování těchto partnerství, zejména v oblasti migrace? Jak zajistíte, aby Parlament mohl během celého procesu budování těchto partnerství vykonávat dohled, zejména pokud by některé aspekty partnerství mohly mít dopad na jeho legislativní výsady?

Zásadní význam má politický náhled Evropského parlamentu na otázky související s migrací. Budu-li ve své funkci potvrzen, zavazuji se, že budu Evropský parlament pravidelně informovat. Co se týče ostatních oblastí mého portfolia, zajistím, aby útvary v mé pravomoci dodržovaly, stejně jako já, právní a procesní požadavky s cílem umožnit demokratickou kontrolu a transparentnost a převzetí odpovědnosti za výsledky.

Spolupráce s našimi mezinárodními partnery má zásadní význam pro zajištění bezpečnosti EU, globální stability a hospodářského rozvoje. Jedná se o důležitý nástroj, který přispívá k efektivnímu a spravedlivému řízení migrace a umožňuje řešit základní příčiny nelegální migrace a bojovat proti zločineckým sítím, které z ní profitují. Jak je uvedeno v Paktu o migraci a azylu, budování komplexních a vzájemně prospěšných partnerství se třetími zeměmi bude i nadále důležitým prvkem komplexního přístupu EU. Budu-li ve své funkci potvrzen, mým cílem bude posílit tuto spolupráci s klíčovými zeměmi původu a tranzitu a podpořit účinnou realizaci vnějšího rozměru paktu.

Společně s výkonnou místopředsedkyní pro technologickou suverenitu, bezpečnost a demokracii, komisařem pro vnitřní věci a migraci a komisařkou pro Středomoří bych se zaměřil na realizaci konkrétních opatření a operativní spolupráci v oblasti prosazování práva s cílem narušit přeshraniční organizovanou trestnou činnost spojenou s převaděčstvím migrantů, obchodováním s lidmi, terorismem a obchodem s drogami. Spolupracoval bych s mezinárodními partnery a třetími zeměmi na zajištění ochrany žadatelů o azyl a uprchlíků v hostitelských třetích zemích i na podpoře hostitelských komunit. Toto komplexní úsilí zahrnuje rovněž vytváření legálních možností migrace ve spolupráci s členskými státy, mimo jiné prostřednictvím talentových partnerství EU a programů cirkulační migrace.

Naše migrační strategie musí být i nadále založena na mezinárodním právu a její součástí musí být závazek k dodržování lidských práv. Veškerá opatření přijatá k omezení nelegální migrace musí být plně v souladu s právním rámcem EU a mezinárodním právním rámcem. Patří sem i dodržování Listiny základních práv EU a Evropské úmluvy o lidských právech. Realizační partneři by měli mít i nadále smluvní povinnost podávat o své činnosti a o situaci v zemi, kde se daná akce financovaná EU realizuje, pravidelné a podrobné zprávy.

Soudržnost mezi vnitřními a vnějšími politikami je klíčová, zejména pokud jde o migraci. V souladu s politickými směry bych rovněž přispěl k vypracování Strategie EU v oblasti vízové politiky a nového Paktu pro Středomoří s cílem lépe zabezpečit hranice a řídit migraci.

Otázka Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví

11. Podle Vašeho pověřovacího dopisu budete zajišťovat, aby EU nadále prosazovala naplňování cílů udržitelného rozvoje, včetně cíle č. 5 týkajícího se rovnosti žen a mužů, a aby rovnost žen a mužů a posilování postavení žen a dívek byly nadále jednou z priorit politik EU v oblasti mezinárodní spolupráce a rozvoje. Hodláte podniknout nové iniciativy v souvislosti s prováděním Pekingské akční platformy a agendy žen, míru a bezpečnosti na úrovni EU? Jak budete usilovat o to, aby se EU prioritně zabývala situací žen a dívek v ozbrojených konfliktech? Zavázete se vypracovat nový akční plán pro rovnost žen a mužů (GAP IV)? Jak hodlá Komise v rámci své humanitární pomoci a rozvojové spolupráce řešit poskytování služeb v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví a práv, zejména v případě těhotných žen z oblastí zasážených konfliktem, mezi nimiž jsou i oběti násilí a znásilnění? Jak vzhledem k celosvětovým útokům na rovnost žen a mužů a práva LGBTIQ+ hodláte zajistit, aby EU poskytovala odpovídající a přímý přístup ke zdrojům pro místní organizace občanské společnosti, LGBTIQ+ a obránce práv žen a jejich organizace?

Rovnost žen a mužů je základní hodnotou EU a představuje politickou prioritu vnější činnosti EU. Kromě toho je také prospěšná pro ekonomiku. Z výzkumu Mezinárodního měnového fondu vyplynulo, že v případě snížení rozdílů mezi ženami a muži na trzích práce by se HDP rozvojových zemí mohl zvýšit téměř o 8 %. Pokud by se tento rozdíl podařilo odstranit úplně, mohl by se HDP zvýšit v průměru o 23 %. Budu-li ve své funkci potvrzen, zaměřoval bych se na rovnost žen a mužů i nadále – jako na cíl sám o sobě, ale také jako na katalyzátor udržitelného rozvoje, silného hospodářského růstu, řádné správy věcí veřejných a trvalého míru a bezpečnosti.

Díky Akčnímu plánu pro rovnost žen a mužů III bylo dosaženo výrazného posunu v oblasti rovnosti žen a mužů jakožto strategické priority vnější činnosti EU. To vedlo k integrovanějšímu přístupu napříč politikami a k větší podpoře partnerských zemí. Budu-li ve své funkci potvrzen, zajistil bych, aby byl následný plán ambiciózní. Spolupracoval bych úzce s ostatními komisaři a komisařkami, včetně komisařky pro rovnost a vysoké představitelky, místopředsedkyně. Zahájil bych rozsáhlé konzultace se všemi partnery, včetně Evropského parlamentu, a zapojil bych do nich i občanskou společnost.

Budu-li ve své funkci potvrzen, posílil bych začleňování hlediska rovnosti žen a mužů do našich mezinárodních partnerství, zintenzivnil opatření zaměřená na rovnost žen a mužů, podporoval posílení postavení žen a vypracoval nové iniciativy k překlenutí rozdílů mezi ženami a muži ve vzdělání, účasti na trhu práce, příjmech a přístupu ke zdrojům a službám.

Výročí přijetí Pekingské deklarace o rovnosti žen a mužů a rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1325 o ženách, míru a bezpečnosti, které si připomeneme v roce 2025, představuje příležitost k posílení vedoucí pozice EU v této oblasti a k přijetí rozhodných opatření na podporu rovnosti žen a mužů. Zajistil bych, aby EU v úzké spolupráci s vysokou představitelkou, místopředsedkyní tyto milníky splnila.

Zvláštní pozornost je potřeba věnovat ženám a dívkám v oblastech ozbrojených konfliktů, protože čelí specifickým rizikům (např. tam dochází k použití znásilnění jako válečné zbraně) a protože jim je často bráněno podílet se na vyjednávacím procesu. EU musí důrazněji prosazovat rovnoprávnou a smysluplnou účast žen na prevenci konfliktů a jejich řešení. V nestabilních situacích by prioritou mělo být zaměření na ochranu dětí, mládež a potřeby žen (např. iniciativy v Afghánistánu, kdy ženy pomáhají ženám).

Boj proti genderově podmíněnému násilí je důležitým aspektem budování odolnosti vůči bezpečnostním hrozbám, a to i na úrovni komunit. Genderově podmíněné násilí je však především hrůzným porušováním lidských práv. Budu-li ve své funkci potvrzen, udělám vše, co je v mých silách, abych přispěl k vymýcení této zvrácenosti.

Značné rozdíly mezi ženami a muži existují v oblasti zdravotní péče. Všeobecný přístup k sexuálnímu a reprodukčnímu zdraví a k souvisejícím právům je důležitý nejen proto, aby se ženám a dívkám dostalo potřebné péče, ale také proto, aby získaly kontrolu nad směřováním svého života.

V první linii boje za rovnost žen a mužů jsou organizace na podporu žen a občanská společnost. Jsou klíčovým spojencem při prosazování trvalých změn transformujících náhled na postavení žen a mužů a při navazování kontaktů s nejvíce marginalizovanými ženami a dívkami. Polovina finančních prostředků na aktivity Spotlight byla přidělena více než 1 750 organizacím občanské společnosti. EU rovněž podporuje obránce lidských práv, včetně obránců práv LGBTI. Více než polovinu příjemců z programu EU pro obránce lidských práv (Protect Defenders) tvoří ženy. To jsou jen některé z mnoha příkladů strategické spolupráce EU s občanskou společností v oblasti rovnosti žen a mužů a LGBTI osob.